

Відділ освіти виконавчого комітету
Знам'янської міської ради Кіровоградської області
Міський методичний кабінет
Центр дитячої та юнацької творчості
(вул. М.Грушевського,13,м. Знам'янка, Кіровоградська обл., 27400,Україна, т.2 -26 – 07)

Рекомендовано
рішенням ради
методкабінету
Протокол №____
від «____»_____2016р.
Зав .ММК: О.Ліпінська

Затверджую

Начальник відділу освіти

_____ Л.Грекова
«__»_____2016року.

ПРОГРАМА
гуртка «Вокально - хорового співу»

(Програма складена на основі Збірника програм гуртків, студій і
трудових об'єднань Кіровоградського обласного центру дитячої
та юнацької творчості Кіровоград 2003р.)

Підготувала
Геворгян Рузанна
Левонівна,
керівник гуртка
«Вокально - хорового співу»

м.Знам'янка, 2016

Пояснювальна записка

Вокальний спів, естрадне мистецтво належать до числа найбільш масових, доступних і популярних. Особливий інтерес у молодіжної глядацької аудиторії викликають виступи так званих "шоу-гуртів", які демонструють синтез вокального і хореографічного мистецтва. Ці гурти бувають різними за жанрами, художньо-естетичною вартістю, рівнем виконавської майстерності (професійні або любительські), але майже всі вони захоплюють слухачів і глядачів можливістю "підспівувати, пританцювувати" (ефект інтерактивності).

Педагогічну унікальність сучасної естрадної пісні створюють такі фактори:

- різноманітність діяльності, яка організовується: пізнавальна, художньо-естетична (спів, танець, музика, дизайн, візаж), практична (підготовка до концертів, виступи), комунікативна;
- динамічність діяльності, яка організовується (рівні: від сприйняття еталонних зразків і репродуктивного відтворення до творчого);
- професійне партнерство (ансамблевий характер діяльності);
- соціально-психологічне партнерство (спілкування в різновіковому колективі).

Мета освітньої програми полягає в тому, щоби, використовуючи унікальні організаційно-педагогічні умови, залучати вихованців до музичної культури і професійної художньої творчості, формувати в них навички соціального партнерства і сприяти гармонійному розвитку особистості.

Основні завдання:

навчальні:

- навчати основам вокалу і пластики (включаючи хореографію та сценічний рух) в обсязі, необхідному і достатньому для участі в концертній діяльності;
- залучати до кращих зразків світової та вітчизняної естрадної культури;

розвивальні:

- розвивати музичні, вокальні, рухові здібності (наявні та компенсуючі);
- сприяти психологічній розкутості (звільненню від "зжимів", "комплексів");
- формувати музично-естетичний смак. відчуття гармонії в навколишньому світі;

виховні:

- формувати потребу в красі, вміння бачити її в музиці, людях, природі;
- розвивати вибіркоче (критичне) ставлення до музично-художньої продукції засобів масової інформації;
- сприяти професійній орієнтації вихованців.

Специфічні завдання за видами підготовки

Основні розділи програми відображають різноманітність завдань, видів професійно-виконавської підготовки (теоретичної практичної, репертуарної), спектр розвиваючих здібностей (загальних та спеціальних: музичних, рухових, художніх). Кожен розділ програми сприяє вирішенню основних завдань підготовки вихованців з урахуванням їхніх здібностей і має власну цільову направленість.

1. Вокал (індивідуальний та ансамблевий):

- навчити основ професійного співу (положення корпусу, постановка голосу, дихання, дикція, атака звука та ін.);
- формувати навики індивідуального та ансамблевого співу (в унісон та багатоголосного);
- навчити співу з мікрофоном та під оркестрову фонограму;
- розвивати музичні здібності (слух, ритм, пам'ять).

2. Пластика (хореографія та сценічний рух):

- навчити основних професійних понять (позиції рук і ніг, положення корпусу);
- ознайомити з різними стилями естрадного танцю;
- навчити різноманітних сценічних рухів (жести, поводження з мікрофоном, ритмізована хода, танцювальні рухи та композиції);
- розвивати координацію рухів;
- формувати красиву поставу, фізичну витривалість;
- формувати пластичну та художню виразність поз та рухів (у сольному та груповому виконанні).

4. Концертна діяльність:

- створити еталонне уявлення про основні прийоми відтворення образу засобами музики, співу, танцю, сценічного руху, жесту;
- навчити виконавських прийомів, необхідних і достатніх для входження в репертуар колективу та для постановки нових концертних номерів;
- формувати навики ансамблевого (узгодженого) виконання та індивідуальну сценічну манеру.

Завдання за рівнями підготовки

Педагогічний процес як динамічне просування вихованців за власними "маршрутами розвитку" передбачає три рівні підготовки з відповідними завданнями.

Завдання початкового рівня підготовки (набір та перевірка здатності до навчання):

- організувати набір новачків;
- створити у новачків еталонне уявлення про жанр естрадного вокального мистецтва;
- ознайомити з умовами навчання і вимогами до початківців;
- виявити музичні здібності новачків до навчання та розвивати їх.

Завдання основного рівня підготовки (навчання та розвиток за повною "професіограмою"):

- дати необхідні теоретичні знання та сформувати практичні уміння за спеціальністю "естрадно-вокальне виконавське мистецтво".

Завдання вищого рівня підготовки (концертна діяльність та вдосконалення майстерності):

- вивчати та виконувати сучасні пісні;
- вдосконалювати вокальну майстерність виконавців (індивідуальну та ансамблеву);
- сприяти формуванню творчої індивідуальної манери виконавців (за індивідуальними програмами розвитку та профорієнтації);
- сприяти формуванню професійного і соціального партнерства та сприятливого психологічного клімату в колективі.

Організаційно - методичні умови

Прийом дітей у колектив проводиться не на конкурсній основі: достатньо мати бажання співати, а також музично-рухові здібності (мінімальний рівень).

Знайомство з дітьми передбачає:

1. Анкетування (виявлення мотивів вибору та характеру інтересу до занять у колективі);
2. Музичне тестування (виявлення наявності музичного слуху, музичної пам'яті, голосу та дикції);
3. Рухове тестування (виявлення наявності почуття ритму, координації рухів, рухової пам'яті).

Тривалість та обсяг занять на тиждень 6 годин занять у групах для дітей віком 7-8 років дорівнює 35 хв., для дітей віком 10-15 років – 45 хв. Навчальні групи формуються за рівнями підготовки з урахуванням року навчання та підготовленості вихованців:

2. Навчально-тематичний план

№ Тема		Кількість годин за роками навчання					
		I	II	III	IV	V	VI
1.	Вступ	2	2	2	2	2	2
2	Про співочий голос	8	16	16	16	16	16
3.	Розвиток вокальних навичок	36	48	48	48	48	48
4.	Стрій і ансамбль	24	36	36	36	36	36
5.	Пісні сучасних українських та зарубіжних композиторів. Розучування пісень.	36	48	48	48	48	48
6.	Робота з мікрофоном.	18	32	32	32	32	32
7.	Виконання ритмічних рухів із музичним супроводом.	18	32	32	32	32	32
8.	Підсумкове заняття.	2	2	2	2	2	2
	ВСЬОГО:	144	216	216	216	216	216

3. Зміст програми.

1. Вступ.

Вирішення організаційних питань. Ознайомлення з розкладом занять і формами їх проведення. Підбір репертуару.

2. Про співочий голос.

Основні типи співочих голосів: сопрано, альт, тенор, бас.
Прослуховування, визначення діапазону.

3. Розвиток вокальних навичок.

Співацька постава. Початкові відомості про рухи:

- позиції рук та ніг;
- положення голови та корпусу;
- основні напрямки руху (відносно сцени; відносно залу).
- рухи для рук та ніг;
- рухи для голови та корпусу;
- рухи зі зміною напрямку (відносно сцени; відносно залу);
- те саме зі зміною темпу, ритму із зупинками;
- рухові імпровізації під музику контрастного характеру.

4. Стрій і ансамбль.

Стійкість інтонації і злиття голосів (унісон). Розвиток уміння не вирізнятися із загального звучання. Поняття: опора звуку, дихання, техніка співу.

Техніка співу: види дихання (діафрагмальне, міжреберне), рух нижньої щелепи під час співу.

Основні жанрові характеристики пісні (зміст, характер, образ).

Основні елементи і прийоми естрадного виконання.

Індивідуальний спів.

Прийоми гігієни та охорони голосу.

Групові вправи (розспівки) на різні види та прийоми дихання:

- легато, стакато, спів короткий та протяжний;
- спів з одночасним диханням та атакою звука;
- вправи на вокалізацію голосних звуків;

Вправи на дихання, звукоутворення, артикуляцію, дикцію.

Спів у поєднанні з інструментальною фонограмою.

Спів із мікрофоном (на стійці, в руці).

Ансамблевий спів в унісон.

Багатоголосний ансамблевий спів.

5. Пісні сучасних українських та зарубіжних композиторів. Розучування вокальних творів.

Ознайомлення вихованців з сучасними українськими поетами та композиторами (Ю.Рибчинський, О.Злотник, В.Соломіна, С.Політовська та ін.). Прослуховування пісень, аналіз. Робота над літературним текстом, темпом, розміром, ритмом, динамікою, уточнення смислових нюансів твору, виявлення можливостей та удосконалення інтонацій.

6. Робота з мікрофоном.

Ознайомлення з видами мікрофонів (радіо, шнурові) формування індивідуального стилю та манери виконання, вирівнювання регістрів.

7. Виконання ритмічних рухів під музику.

Правила поведінки на сцені під час виступів: стандартні та екстремальні варіанти. Основні засоби та прийоми створення пластичного образу пісні (темп, ритм, характер рухів, манера поведінки, міміка). Вивчення елементів сучасного естрадного танцю різних напрямів. Рухові імпровізації в заданих обставинах; колективне обговорення результатів (із дотриманням логіки, послідовності, цілісності образу, природності поведінки).

8. Підсумкове заняття.

Показовий концерт у присутності адміністрації, батьків, гуртківців. Активна участь вихованців у культурно-масових заходах ЦДЮТ та конкурсах, фестивалях також можна вважати підсумком роботи. За підсумками підготовки діти та підлітки повинні оволодіти тим, що складає основу ("професіограму") обраного ними заняття, а саме:

а) знати:

- основи професійного співу, сценічного руху, музичної теорії (з термінами і поняттями);
- різноманітні виконавські стилі світового та вітчизняного естрадного вокального мистецтва;

б) уміти:

- співати: самостійно та в ансамблі (в унісон і багатоголосово);
- з мікрофоном та під фонограму;
- різноманітно рухатися під музику;
- поєднувати вокал та пластику;
- виражати рухами стиль музичних творів;

в) прагнути:

- розвивати музичні здібності (слух, ритм, пам'ять);
- долати професійні та психологічні труднощі ("зажими", ніяковість, конфліктність тощо).